

**Bjerkreim
kommune**

Saksbehandlar   Tore Spangen økonomisjef
ArkivsakID: 15/566
Arkivkode: FE - 232, TI - &13

Høring om eiendomsbeskatning av arbeidsmaskiner mv. i verk og bruk

Saksnummer	Utval	Møtedato
110/15	Formannskapet	14.09.2015

Rådmannen sitt forslag til vedtak:

Bjerkreim kommune går mot foreslåtte endringer i lov 6. juni 1975 nr 29 om eiendomsskatt i kommunene om eiendomsbeskatning av arbeidsmaskiner mv. i verk og bruk.

Bjerkreim kommune ønsker at dagens lovverk opprettholdes.

14.09.2015 Formannskapet

Rådmannens forslag ble enstemming vedtatt.

FSK- 110/15 Vedtak:

Bjerkreim kommune går mot foreslåtte endringer i lov 6. juni 1975 nr 29 om eiendomsskatt i kommunene om eiendomsbeskatning av arbeidsmaskiner mv. i verk og bruk.

Bjerkreim kommune ønsker at dagens lovverk opprettholdes.

Høring om eiendomsbeskatning av arbeidsmaskiner mv. i verk og bruk

Saken gjelder:

Høring på endring i lov 6. juni 1975 nr 29 om eieendomsskatt i kommunane (eieendomsskattelova) – eiendomsbeskatning av arbeidsmaskiner mv. i verk og bruk.

Faktiske opplysninger:

I regjeringen sin Sundvolden-erklæring gis det uttrykk for et ønske om å fjerne eieendomsskatt på maskiner. For næringseiendommer som kommer inn under kategorien «verk og bruk» skal arbeidsmaskiner tas med i grunnlaget når de anses til å være en del av næringseiendommer/-objekt. Det er når arbeidsmaskinene er en integrert del i fast eiendom.

Som arbeidsmaskiner menes, i eieendomsskattesammenheng, alle maskiner som er installert for å betjene produksjonen og virksomheten. Etter år med mange saker i rettssystemet, har praksisen på hva som skal være med eller tolkes inn i skattegrunnlaget, blitt endret eller stadfestet. Det vektlegges hvor integrert maskinen er i produksjonen og bygg.

Reglene anvendes ikke for vannkraftanlegg da dette kommer inn under andre regler for verdifastsettelse enn en vanlig taksering. Dette selv om et vannkraftanlegg omfattes av maskiner som i dette tilfelle kunne ha gått inn under arbeidsmaskiner.

Det er to alternative endringer i høringsnotatet og slik omtales de i høringen:

Alternativ 1

Fritar produksjonsutstyr og -installasjoner fra eiendomsbeskatning, men beholder verk og bruk som et selvstendig utskrivingsalternativ.

Alternativ 2

Fjerne verk og bruk som egen kategori i eieendomsskatten.

Etter alternativ 2 foreslås det at slike anlegg skattlegges som alminnelig næringseiendom. Endringer etter alternativ 1 og 2 kommer frem i kapittel 6 - Lovforslag i høringsnotatet (side 34-35) som er vedlagt saken.

Hensikten med endringen er i følge høringsnotatet at det utjevner de eller den ulikheten som kommer frem i utskrivningen av eieendomsskatt mellom verk og bruk og annen næringseiendom. Selv om vannkraftanlegg er verk og bruk etter lovverket foreslås ingen endringer her da det her følges andre regler for verdifastsettelse. Disse anlegg beskattes derfor som før.

Når det gjelder **vindkraftanlegg** følger de alminnelig verdifastsettingsregler, og reglene om arbeidsmaskiner kommer derfor til anvendelse på denne type anlegg. Dvs at vindkraftanlegg ikke kan beskattes hvis disse endringen kommer til anvendelse i lovverket.

Samme regler for verdifasttting benyttes på bl.a. overføringslinjer/kraftlinjer som etter endringer i lovverket faller ut av hva kommunene kan legge inn i skattegrunnlaget.

Endringer i lovverket er tenkt gjennomført slik at dette har virkning fra skatteåret 2017.

Her er det en urimelig forskjell mellom vannkraftanlegg og vindkraftanlegg når det gjelder muligheten for skattlegging. Begge type anlegg har samme funksjon for storsamfunnet – skaffe storsamfunnet energi.

Vurderinger:

Det å innføre eiendomsskatt i kommuner er en frivillig kommunal avgjørelse gjort av kommunestyret i den enkelte kommune. Innføring av eiendomsskatt er i de fleste tilfeller vedtatt ut fra en nødvendighet for å skaffe kommunen midler for utføring av kommunale tjenester og tjenester for staten. Dette har også vært det svar som er gitt kommunen de gangene kommuneøkonomien har vært tema for stram kommuneøkonomi – utnytt kommunene sine inntekspotensialer og dermed blir de bedt om å innføre bl.a. eiendomsskatt.

I og med at eiendomsskatt er en stedbunden skatt, vil endringer i loven redusere skatteinntektene til kommunene på mellom 1,2 milliarder (Finansdepartementet) og 1,7 milliarder (KS). Bortfall av disse utgiftene fører til bedre resultat hos selskapene. Som en liten kuriositet er mange av de berørte bedrifter statlige. Det vil gi staten økte inntekter i selskapsskatt på mange hundre millioner kroner siden eiendomsskatt utgiftsføres i regnskapet, -og staten kan da ta ut større utbytte.

I høringsnotatet omtales det ikke hvordan tapte inntekter for den enkelte kommune skal erstattes. Hverken dagens inntektssystem eller den statlige selskapsskatten vil være egnet for å gi kommunene en kompensasjon for inntektsbortfall. Inntektssystemet er et fordelingssystem kommuner mellom, og vil ikke kunne tilgodese de berørte kommuner for en bestemt andel av en lokal verdiskapning. Selskapsskatten utmåles på konsernnivå og kan vanskelig gi kommunene en reell andel av en lokal verdiskapning.

En avvikling av eiendomsskatt på verk og bruk er med på å undergrave den kommunale beskatningsretten og innebærer en svekkelse av det *lokale selvstyret*. En kan ikke se at forslagene samsvarer med det syn på det lokale selvstyret og den lokale beskatningsretten som i andre sammenhenger det har blitt gitt uttrykk for.

I konsesjonssaker for bl.a. store kraftledninger og vindkraftverk er de økonomiske konsekvenser for berørte lokalsamfunn tillagt stor vekt. Eiendomsskatt på slike anlegg blir av konsesjonsmyndigheten fremhevet som en positiv virkning av den foreslåtte utbyggingen. Dette har også vært en drivkraft for Bjerkreim kommune siden utbygging skulle gi kommunen økte inntekter som kan brukes på kommunale tjenester og investeringer i kommunale bygg. En avvikling av eiendomsskatt vil kunne fremstå som et brudd i strid med den samfunnsoppgave/-avtale som er inngått mellom stat og kommune. Kommunen påtar seg da samfunnsoppgaver (vertskommune) uten at kommunen får betalt for denne oppgaven.

Bjerkreim kommune vil ved en eventuell endring i loven få redusert inntekt fra eiendomsskatt med om lag 3 millioner fra næringsseiendommer/verk og bruk. Hovedsakelig gjelder dette for overføringlinjer/kraftlinjer for Lyse og Dalane Energi. De 3 millionene utgjør 4 prosent av kommunens samlede skatteinntekter. Til sammenlikning budsjetteres kommunens vedlikeholdsavdeling med kostnader under 3 millioner alene. Det samme gjelder kulturavdelingen og landbruksavdelingen alene. Dette setter svikt i inntektene litt mer i perspektiv.

Reduserte inntekter vil kunne skape redusert kvalitet på kommunale tjenester og rokker ved enkelte tjenestetilbud i kommunen.

Departementet begynner høringsnotatet med at i Sundvolden-erklæringen har regjeringen gitt uttrykk for et ønske om å fjerne eiendomsskatten på maskiner. I høringsforslaget går forslagene om endringer i lovverket lenger enn hva erklæringen sier. Sundvolden-erklæringen «...vil frita fastmonterte, ikke-integrerte maskiner fra eiendomsskatt i industrianlegg (gjelder ikke kraftanlegg)». Departementet foreslår i dette høringsnotatet å fjerne alt av produksjonsutstyr og installasjoner fra eiendomsskattegrunnlaget til verk og bruk. Dette innebærer at forslagene avvikler eiendomsskatt på verk og bruk. Det er et vidt forslag som kanskje ikke har forankring i Sundvolden-erklæringen.

Forslagene som fremmes begrunnes med at en forskjellsbehandling skal nulles ut og at det skal bli enklere å takserer objektene. Når vår egen kommune har taksert, er større og vel integrerte maskinene tatt med i grunnlaget. Dette er maskiner som er særegent for de skatteobjektene det gjelder. Objekter som er i bedriften, og som ikke beskattes, er objekter som er naturlig i enhver næringsvirksomhet. Det vil alltid bli en ny grenseoppgang ved endring av regelverk. Dette til tross for at intensjonen med endringen skal gjøre lovverket enklere å tolke.

Eiendomsskatt på produksjonsutstyr blir av skatteyder påstått å være en særnorsk ordning, men vårt naboland Sverige har i sitt lovverk sammenfallende regler lik de vi har i Norge.

Økonomiske konsekvenser:

En endring av lovverket vil skaffe kommunen utfordringen på allerede takserte objekter. Med endringer vil kommunen «miste» opptil 80 % av inntekten fra verk og bruk. I kroner vil dette si om lag 3,0 millioner av inntekter vi har i dag. For framtidig investering i vindkraftanlegg med dagens regleverk, vil kommunen kunne budsjettere med fremtidige årlige inntekter i størrelsesorden 8 - 10 millioner (lavt anslag). Med foreslått endring vil disse inntektene være tilnærmet null.

Konsekvenser for barn og unge:

Tapte inntekter i denne størrelsen vil få betydning for tjenestetilbudet til innbyggerne. På hvilke områder det må gjøres endringer vil være et politisk valg.

Konsekvenser for folkehelsen:

Tapte inntekter i denne størrelsen vil få betydning for tjenestetilbudet til innbyggerne. På hvilke områder det må gjøres endringer vil være et politisk valg.

Beredskapsmessige konsekvenser:

Ingen.

Vedlegg:

Dok.nr	Tittel på vedlegg
126743	Høringsnotat om eiendomsskatt på arbeidsmaskiner